

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

Biró Pál
felelős szerkesztő.

dr. Hám Sándor
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 kor.
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
térmeték szerint egy négyeszőg centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

Égető kérdések.

— június 12.

Kongresszus tanakodott e hó elején a kivándorlás ügyéről. Minden oldalról megvilágították most Miskolcon ezt az ügyet: társadalmi szempontból, jogiból, gazdaságiból, erkölcsiből és még sok más szempontokból. Hasznos eszméket vetettek fel e kongresszuson. Olyan férfiak tanácskozása ez, akiknek szívükön fekszik a magyar nemzet minden dolga s a kik közvetlen szemléletből ismerik a kivándorlás ügyének minden mozzanatát.

Érdekes amit erre vonatkozólag a *Politikai Szemle* következő cikke mond el:

Abban nem bizunk azért mégsem, hogy a kivándorlás ügyében lényeges fordulat fog beállani e kongresszus révén. Nálunk a társadalmi akciók nem szoktak ily közvetlen eredményt hozni. Mig az állami élet közegei kezükbe nem veszik az ilyen ügyet, addig aligha indul meg a kivándorlás meggátolására törekvő akció.

De arra mindenesetre jó lesz a kongresszus, hogy a kormány figyelmét felhívja a kivándorlás dolgára. Parlamentben, hirlapokban évek óta beszélünk e kérdésről, törvényhozási akció mégse történt, talán a kongresszus tárgyalásai nagyobb hatással lesznek a kormányra.

A kivándorlás ügyét sokan pesszimistikus szemmel nézik. Vannak azonban optimisták is. Ezek közül való volt legalább professzor korában a mostani kereskedelemügyi miniszter, Láng Lajos is. Érdemes foglalkozni az

ő optimisztikus eszméivel is, amelyek szintén nem fogják pártját a kivándorlási mozgalomnak, de kedvezőbb színben tüntetik fel a kivándorlás hatását.

Az igaz, hogy Láng Lajos inkább csak a felvidéki tótság kivándorlásával foglalkozik. És ezt a kivándorlást nem tartja veszedelmesnek. Sőt gazdaságilag még hasznosnak is véli. Mert a tót rajongója a hazai földnek, meg az ő rozoga kalibájának. Kivándorol ugyan, de csak azért, hogy idegenben nyomorogjon s a fil-léreket összegyűjtse. Nem tartja magánál amit gyűjt, hanem küldi haza a takarékpénztárának, hogy aztán mikor hazajön, földet vegyen, meg házat. Vagy még távollétében megveszi a felesége, gyereke. Idegenben a tót nem marad, soha bele nem szokik az idegen szokásokba, erkölcsökbe, se az idegen országok jöletébe. Krumpliból él a tót Amerikában is, hust ott is csak egyszer eszik a héten, megél napjával egyegyed dollárból, olcsóbban dolgozik hát s nincs az olcsóságban más versenytársa, mint a kínai kuli.

Ezt a tótot nem veszítjük el, ha kivándorol is. Otthon nagy szükség nincs rá, bizonyítja az, hogy itthon nem fizetik meg drágán a munkáját. Az embert se veszítjük el, a munka gyümölcsét se, mert amit keres, azt hazaküldi, csak épp a szája részére von el valamit. Meggátolni tehát a tótok kivándorlását nem kell.

végén mégis ű járta meg. Az ű fajta béli jányok, akik után nem akart jární, neküle is mind férhe menegettek. De ű szegény, asszony nélkül maradt. Oszk mikor 45 esztendőös korában elvett egy hótt szegény jányt abba a hitbe, hogy az meg fogja majd becsülni, hát azt érte el vele, hogy az asszony szája miatt felkerült a fára.

Megmondta az neki falu halat-tára, „kend vén szamar, vén marha.“ Nem azért kötöttem én a fiatal életet a kend vén bestyéhez, hogy a krompéját kapáljam, ha azért, hogy nemzetes asszony legyek, meg lőcsős brieskán járjak.

Oszk mikor a szomszédok levágták a fáról, hát nemhogy megsiratták volna, de azt mondta rá, hogy „biz a hamarabb is eszébe juthatott vón.“ Pedig mielőtt megesküdtek úgy járt utána, hogy két napig is elrijt, ha egy este nem ment el hozzá.

No hát csak annyiból áll az, hogy nem kell azt a jósztó mástul se kódulni. Aki meg magát mutatni aho meg még igen sok férhet...

Mig az öreg beszélt, a fiu fel sem nézett. Meglátszott ugyan rajta, hogy nem valami jól esett neki amit az öregtől hallott, meg nem is igen van vele egy véleményen, de azért nem

Igy Láng Lajos. Ám, a mikor ezeket így kontempálta a kereskedelemügyi miniszter, akkor nem volt még olyan falu, a melyekben 400 asszonyra csak huszonöt férfi jut. Ha ennyire nagy mérvet ölt a kivándorlás, akkor mégis veszedelmes. Mert rendszerré az idegenben való munkakeresés nem válhatik. Az elv az legyen, hogy a haza maga tartja és tartsa el fiait; kivételt lehet e rendszer alól tenni, de rendszerre a kivételt nem lehet. A mai állapotok tehát még a tótságra nézve is nyilván más felfogást kelthetnek Láng Lajosban.

Ha ez a cikk az utolsó passzusát tette volna első helyre, akkor nem kell megírnia az előző dolgokat. Mert jöjjünk tisztába ma már azzal, hogy a kivándorlás kérdése veszedelmesebb és nehezebb kérdés, semhogy azt a kivándorlás jogosult voltának legparányibb érzésével komplikálni szabadna.

Tény és mi is megirtuk annak idején, hogy a kivándorlás a tótokra nézve nem olyan veszélyes, mint ahogyan azt tájékozatlan nagyhangon feltüntették, mert pl. a *gálszécsi, nagymihályi és varannói* pénzintézetek a megmondható annak, mily gondos törekvéssel küldik haza a tótok összegyűjtött dollárjaikat és itthon hagyottjaik vásárolnak rajta földesket és belsőséget. Ez a vágy: hogy itthon földre és házacskára szert tegyen. Ez viszi és hűvelé. Azután hazajön, hogy beleüljön birtokába. Így kezd ez menni generációról-generációra.

Igen ám, de nem szabad a birtok és vagyonszerzés e módját egy örökkön-örökké üdvös szokássá fejleszteni. Nem, első sorban is azért,

szólt közbe. Csak az ökröket szolon-gatta néha. És, ha rászolgáltak, oda is eszerített nekik egy-egy kiesit. Azok meg, szép nyugodt ökörtempóban beértek a faluba is.

A széles poros utcán kevesen jártak. Az emberek inkább a házak alatt tanyáztak, vagy a kapuban pipaszóval voltak. A szekéren ülők pedig, hol szóltak, hol meg csak köszöntek a lent állókhoz, de nem álltak meg sehol. Haladt a szekér az ut közepén tovább. A kovácsház mellett kanyarodónál azonban a barázdás ökör erősen kezdett az egyik hársor felé húzni. Aprózott sebes lépésbe vágott át és nyújtott nyakkal dülve a járomnak, a kéztülesőt is magaután húzta. A két tinó meg bambán kanyarodott utánok.

A fiu csak akkor vette észre a Kondor cselfogását, mikor az öreg mérges hangon közibök ricsajkodott.

Csálé ne Kondor! Csálé! A farkas harapja ki azt az éhes bendődet, mán téged is megigéztek!? Hát mán te is másfelé húzol!? Hun az az ostor, hogy repsztem ki a büröd!?

A Kondor azonban nem sokat adott a fenyegetésre. Az ő becsületes ökör-leke nem ismert ingadozást. Sokkal több kellemes pihenőt tartott ő már azon a helyen, semhogy holmi

mert Amerikában veszélyes propagandákkal környékezik a népet, olyan-nal, amely a magyar nemzet szupremáciája ellen tör. Aztán meg azért sem, mert végre-valahára egészségesse kell tennünk az itteni állapotokat annyira, hogy a birtok és vagyonszerzés szerény és tisztességes vágyait a haza belső életében, a mi közgazdasági és ipari munkaéletünkön belül is kielégíthessük.

Helyesen indult meg a kongresszus, csak az ideáknak testet kell adni mielőbb. A parlament pedig szivja fel ezt az égető kérdést, mert a sorvasztó lángja óriási veszteségeket idézhet elő ha nem oldjuk meg okosan, erősen, határozottan és gyorsan, minél gyorsabban.

— június 13.

Közigazgatási ankét. Ma délután négy órakor veszi kezdetét Budapesten a belügyminiszteriumban az a szaktanácskozmány, melyet *Széli Kálmán* miniszterelnök, mint belügyminiszter hívott egybe a közigazgatás egyszerűsítése és illetve a vármegyék, főszolgabírák, közigazgatási bizottságok, a községi és körjegyzők részére kiadandó ügyviteli szabályzatok tárgyában. *Dókus Gyula* vármegyénk főjegyzője, ki e szük tanácskozmányra szintén hivatalos, tegnap délután Budapestre utazott.

A kultuszminiszter és a hitoktatás. *Wlassics Gyula* vallás és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy az állami népiskolákban a hittant feltétlenül magyarul kell tanítani. Csak az első és második osztályban engedni meg kivételesen a miniszter, hogy segítségül használják az idegen nyelvet is, de csakis akkor, ha a tanulók többsége idegen nyelvű. Szigoruan elrendelte továbbá a kultuszminiszter, hogy a hittant csak az

ijesztgetésekkel el lehetett volna téríteni szándékától. Rendíthetetlenül kanyarodott tovább. Mire pedig az öreg kibőbzte a háromszor is visszakötött hosszú béres-ostort, már célnál is volt.

Ott állott meg az ákácosoktól árnyékolt szellérház rácos kapujánál, a szellér leánya előtt. Onnan aztán még ostorcserdítésre sem mozdult. Nagy bozontos fejét átnyujtotta az alacsony kapun és mig nedves fekete orrával mohón turkált az elébe tartott szakajtó tartalmában, jólesően túrt, hogy a leány vakargassa kőcoz üstökét. Hiába dohogott az öreg, hiába pergett a hosszú ostorral, meg sem mozdult, csak a derekán rántott egyet-egyét, ha az éles sugár végigvágott rajta. Mikor aztán az utolsó szem darát is kinyalta a szakajtóból, magától kifordult az utcára.

Aztán, hogy a szekér is megindult, megint a fiu vette át az ökrök vezetését. A lebontott ostort újból felkötötte és amikor szemközt kerültek a kapuban álló lánynyal, oda kiáltott az immel-ámmal haladó barázdásnak:

Csálé ne Kondor! Mán csak ökrös gazdák maradunk!
A leány meg értett róla.

— Vége —

A ZEMPLÉN TÁRCZÁJA.

Csálé ne Kondor!

Irta: Klár István.

Az hogy huz hozzád, az nem is ojan nagy valami. Magad fajta gazda legénynek akármék házba megtörülök a széket mikor ülésel kínálkóznak. Hát akkor az ijen szegény fajta hogyne kívánkozna utánad. Oszk biztos vagy é rulla, hogy az a húzódás tiszta szín igazság? Hát ha csak kiszámítás tülle az egész? Van a fejéreselédnek magáho való esze ne félj! Esküvő előtt mind jó, mind dógos. Ojan édes mint a nád méz. Oszk mikor már érzi, hogy a törvény köti a házhoz, hát csak éppen hogy seprün nem lo-vagol. Különösen az ojanak nyilik ki a szeme, aki viszi valamire. Annak osztán csak a cifraság, meg a gyüvés, meg a menés, meg a fészkes feki tudja mi minden van az eszébe, csak éppen az ura dóga nem. Még jó, ha a tisztességét le nem szedi a férfi emberről.

Emlékezel é Tojcsi Hurka Feri esettyére? No hát ű sem akart magánál okosabb embert ismerni! Ű is azt tartotta, hogy nem jár senki jánya után jósztó kódulni. Oszk a

iskolahelyiségben szabad tanítani. Üdvösnek tartjuk Wlassics miniszter rendelkezését az azt jegyezzük meg, hogy még kivételesen sem volna szabad megengedni az idegen nyelven való hittan tanítást, mert ezzel könnyen visszaélhetnek a hazafiatalan elemek.

Dr. Obláth Mór ünneplése.

— Saját tudósítónktól. —

Gálszécs, jun. 9.

Az újságok a szélrózsa minden irányában széjjel hordták már azt a hírt, hogy a koronás király kegye dr. Obláth Mór, Zemplénvármegye tb. főorvosát, a gálszécsi takaré- és hitelszövetkezet elnökét, a Ferencz József-rend lovagkeresztjével tüntette ki. És ahol ismerik dr. Obláth Mór, az egész életét át szakadatlan, nemes, közhasznú munkálkodásban forgolódo férfiut, azt a nemes keblű, puritán és tiszta jellemű egyént: oh ez a hír mindenütt bizonynyal jóleső örömet keltett. De természetesen sehol sem okozott oly tiszta örömet, mint Gálszécsen és vidékén. Mert ha a szél elhordja is szárnyain messze tájakra a virág porát, de a legtöbb mégis oda hull azon környezetekre, amelyben a virág gyökerei vannak. Így a férfiú szétszórhatja nagy lelke kincseit, messzire, sokaknak, de a legjavát mégis annak a helynek juttatja, ahol tartósan, állandóan él.

Es Obláth Mórról ez teljes igazában elmondható. Sokaknak használt, de a legtöbbet Gálszécs és vidéke felvirágoztatásának s érdekeinek; ugys, mint orvos, ugys, mint a közügyeknek teljes életében vezérembere... Természetes hát, hogy a város e hí, lelkes fiának legfelső helyről jött kitüntetése nemesak öszinte örömet szült itt, hanem mihamar azon is tanakodni kezdtek az emberek, hogy ennek az öszinte örömmnek külsőleg is kifejezést kell adni. És az ige testé leve; testet öltött egy dr. Obláth Mór ünneplő bankett alakjában, mely junius 8-án este tartatott meg a Nemzeti szálloda nagytermében, mintegy 60 tagból álló fényes, előkelő társaság jelenlétében, melynek kebelében képviselve voltak a papok, ügyvédek, orvosok, a földbirtokosok, az iparosok stb., szóval a társaság minden számot tevő eleme. Így adott Gálszécs és vidéke kifejezést örömeinek és így róttá le e kiváló ember iránti háláját.

De ne menjünk hirtelen in medias res, tartsunk sorrendet, habár az nem is könnyű feladat, egy olyan reggelen, amelyen még hallucinál az újságíró füleiben a pezsgők durrögása.

Dr. Obláth Mór tisztelői este 8 órakor a Nemzeti Szálloda étkezőjében már mindnyájan összegyűlekeztek, midőn az ünneplést az erre járt küldöttséggel megérkezett, mellén a Ferencz József-rend keresztjével. Az ünneplést dörögő éljenzés fogadta, aki meghatottan vette a szives ovációkat. Azután... azután jött a többi; érttem a toasztokat. Előbb a hivatalosak és szívből jövők, — azután a nem hivatalosak, de szintén szívből eredtek. A pezsgőnél Nemes Sándor főszolgabíró emelt poharat a koronás királyért. Utánna Molnár Béla állott fel. Molnár Béla nagy mestere a szónak; de aligha beszélt valaha szebben, jobban, mint most. Nem esoda. Ó dr. Obláth Mór gyermek kora óta ösmeri, a munkás élet ott folyt le szemei előtt. Az ily dolgoknak mindig kiváló inspiráló erejük van. Beszédjének körülbelül ez volt az eszmenete. Bámulatunkat költi fel, midőn a természetben valami óriási erőnek a működését szemléljük, de a kicsiny hangya sem kevésbé ejt bámulatba, mikor látjuk, hogy mily szorgalmasan és ügykezetten emeli, hordja össze a kenyérmorzskákat. Azután egy ügyes fordulattal rátért arra, hogy ha a társadalomban nem lehet is mindenki magas polcon, nem végezhet is országra szóló alkotásokat, de a hangya szerepét mindenki betöltheti. És a mai demokratikus kor-szakban minden egyes, naponkénti

szorgalmas munkája emeli fel a nemzeti társadalom szilárd épületeit. Di-
csőítve a demokrata munkát, dr. Obláth Mór úgy jellemezte, mint olyan egyént, aki egész életében ebben a hasznos munkában töltötte életét. Szónok és ünneplő egyaránt viharos tapsokban részesült.

Péter Mihály gálszécsi ev. ref. lelkész azon kezdte, hogy hajdan a férfi erények közt elsőnek tartották a vitéséget a kitüntetés is legtöbbször a hadi erényt érte. Ma minden munka egyformán becsült. De külföldben is ma minden igaz munkás olyan, mint a jó katona. Az orvos is ellenségekkel harcol: a betegséggel, a ragálylyal. Eltette Obláth Mór, mint akinek kitüntetésében a demokratikus elv meg-tiszteltetését látja.

Dr. Obláth Mór elfogódott szavakkal adott hangot mind a királyi kegy megnyilatkozása előtt, mind Zemplénmegye dalis, fenkölt szellemű főispánjának az ordó átnyújtása alkal-mával elhangzott szép szavai előtt, most érzelmeit még növeli a közönség impozáns módon megnyilatkozott rokonszenve. S mint Anteus az anyaföld érintésétől nyert erőt, ez a rokonszeny fogja őt további munkájában támog-atni. A közönségre üritette poharát.

Jöttek aztán a nem hivatalos szí-
nezetű szónoklatok. *Ihnátko* Emil g. kath. lelkész szintén Obláth Mór-t éltette. Szinte nyomról-nyomra vezetett bennünket dr. Obláth Mór tevékeny életén keresztül. Szépen mutatott rá az ünneplő jó szívére, sokoldalú tevékenységére. Az ünneplést éltette. *Kende* Miksa járásorvos az orvosok-ért, *Simonovics* varánói orvos hasonlóképen az orvosi karért emelt po-harat. Dr. *Popper* debreczeni ügyvéd igen hatásosan Zemplénmegyét, főké-
pen Gálszécs városát éltette. *Nemes* Sándor főszolgabíró a táviratokat ol-
vasta fel, köztük dr. *Löcherer* Lőrincét, aki az orvos-gyógyászati egyesü-
sület nevében üdvözölte az ünneplé-
t. — Péter Mihály Nemesért, mint a bankett ügyes rendezőjéért s mint tevékeny főszolgabíróért ivott. Dr. *Pop-
per* debreczeni ügyvéd a ref. és gk. egyház képviselőiért, a helybeli lelké-
szekért. *Ihnátko* g. kath. lelkész a felekezeti egyetértésért, a magyar nyelvű liturgiáért emelt pohárt. *Nem-
thy* takarékpénztári igazgatósági tag dr. Obláthot, mint takarékpénztári el-
nököt éltette. *Cseley* Lajos a fel-
ügyelő-bizottság nevében szintén Ob-
láthot éltette. Dr. *Popper* Cseley Lajosért és Molnár Béláért emelt po-
harat.

Elég sok toaszt hangzott el, de a helyszűke miatt nem említhetjük fel.
p. m.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(A közigazgatási bizottság leg-
közelebb f. hó 14-én, vagy szombaton
d. e. tartja rendes havi ülését *Hadik*
Béla gróf főispán elnöklete mellett.

(Wlassics miniszter köszönete.
A vallás- és közoktatásügyi minisz-
tert az állami elemi és polgári leány-
iskolák e hó 3-án történt felavatása
alkalmából, Székely Elek polgármes-
ter a város nevében táviratilag üdvö-
zölte. Erre a minisztertől e hó 9-én
a következő levél érkezett:

Igen tisztelt Polgármester Ur!
A f. hó harmadiki iskolai ünneplés
alkalmából hozzám intézett távi-
rati szives üdvözlétért fogadja Sá-
toraljaujhely városa nevében is, há-
lás köszönetem.
Kitűnő tisztelettel.
Wlassics.

(Pályázatok vannak hirdetve a
vármegye Hivatalos Lap-jában a céki
és nagykemencei körjegyzői állásokra.
Amazért junius hó 17-ik napjáig, emez-
ért junius hó 28-áig kell beadni a so-
lyamodásokat az ujhelyi, illetve a ho-
monnai járások főszolgabíráihoz.)

(Városi közgyűlés. Sátoraljauj-
hely város képviselőtestülete e hó 10-én

d. u. Székely Elek polgármester elnö-
klete mellett rendes közgyűlést tartott,
melynek lefolyásáról a következő tu-
dósítás szól: Napirend előtt a polgár-
mester bejelentette *Guttman* Izrael
képv. tag halálát, akinek helyébe *Kun*
Frigyes póttag hivatott be. Jelentette
továbbá, hogy elhunytá alkalmából az
örökösök 200 koronát juttattak kezé-
hez a város szegényei között való ki-
osztás céljából. — *Zinner* Henrik képv.
tag pedig, mint végül jelenté a polgár-
mester, 100 K.-t adott át, mely leánya
menyegzője alkalmából a keresztény
szegények között lesz kiosztandó. —
Az erdőterületek eladásá ügyében be-
adott kérvényeket kiadták a tisztai
főügyésznek a szerződés megkötése
és jóváhagyás végett való bemutatás
céljából. Dr. *Nyomárkay* Ödön és
társainak a tornaacsarnok mellett levő
terület kisajátítása ügyében beadott
kérvényt, a tulajdonjog megállapítása
ügyében szükséges intézkedés megte-
tele és újabb előterjesztés végett visz-
szadták a tanácsnak. — A eselések
be és kijelentésére, a pincérnő szol-
gálat korlátozására és a gabonavásá-
rok és bevásárlókra vonatkozó sza-
bályrendeleteket a kívánt pótlások után
jóváhagyás végett felterjeszteni ren-
delték. A kisdédvókra felügyelőbizott-
ság tagjait, akik ezen tisztükről lemond-
tak, újból megválasztották, azzal a
külömbéssel, hogy *Jelenek* Adám
helyébe *Juhász* Jenő választatott
meg. — A honvédelmi bizottság
eladása a tanács javaslatára elhatá-
rozták, azonban a Sárospatak felé ve-
zető állami út baloldalán vonuló marh-
járt utat, melyet a tanács szintén
eladni javasolt, továbbra is fentar-
tani rendelték. Több tisztviselőnek
fizetésemelése és segély iránti kérvé-
nyét kiadták a pénzügyi bizottságnak,
a szervezési szabályrendelet átdolgo-
zásánál való figyelembe vétel végett. —
Wihs Róbert Korona utcai cukrász
engedelmet kapott arra, hogy boltja
elé a járda felének elfoglalásával né-
hány asztalt kitehessen. A rendőrök
azon kérelmének, hogy a városi nyug-
díjintézetbe való kötelező belépésük
töröltessék, helyt adtak s a jövő ju-
lius havától csak azok lesznek az in-
tézet tagjai: akik önként belépnek.
— Mihályfi József iparkolai tanító-
nak azt a kérelmét, hogy a kassai
iparrajtanfolyam halgatására részére
segély adassék, elutasították. Ezután
a közgyűlés még több kevésbé közér-
deklő ügy elintézésé után véget ért.

(Tisztújítás Sárospatakon. E hó
10-ikén tartott meg Sárospatakon
Barthos József főszolgabíró elnöklete
alatt a képviselő testület megalakítása
és nyomban ezután a községi tisztuj-
jítás. A pénzügyi bizottság elnöke lett:
Debreczeni Bertalan; tagjai: Kovácsy
Sándor, Csajka Endre, Neuman Péter
és Csicseri József. A jogi és közigaz-
gatási szakbizottság elnöke; dr. Bal-
lági Géza; tagjai: Végh Bertalan,
Szabó Zsigmond, Meczner András és
Láczay László. — Iskolaugyi bizott-
ság elnöke: Gruska Lajos; tagok: dr.
Mandel Hugó, Molnár János tanító,
Hubay Bertalan, Valter József. Köz-
munka bizottság elnöke: Bálint Dezső
tagjai: Philip Károly, Pavletits Gyula,
Katona György, Bálint János. Tűzoltó
bizottság elnöke: Puza Sándor; tagjai:
Goldblatt Lázár, Steinfeld Jenő, Sze-
remley Gábor, Nádaskai Mihály. A
főbírói állásra: Molnár János, pénztár-
nokká: Galgóczy Barna, közgyámmá:
Juhász Pál, rendőrbiztossá: Nyiri
György választott meg. A tanácsosi
állásokra megválasztottak: Harsányi
Mihály, egyszersmind bíró helyettes,
Steinfeld Jenő, Kovács Endre, Kállai
József. Ideiglenes végrehajtói állásra a
képviselőtestület Ványay Bélát fogadta
fel. Az eredményt a főszolgabíró pont-
ban 10 órakor hirdette ki a város-
háza előtti téren.

(A vármegyei Hivatalos Lap
legközelebb megjelenő 14. számában a
következő közérdeklő szabályrende-
letek fognak kiadni:

1. A vármegyei tisztviselők s más
alkalmazottak hozzátartozói által igé-

nyelhető temetési járulékokról. (Jóvá-
hagyta a belügyminiszter.)

2. Az 1887. évi XVIII. t. c. 1
§-ának alapján a nem helyben lakó
iparosoknak a hetivásárokon való jo-
gosultsága tárgyában kelt törvényha-
tósági szabályrendelet. (Hirdetetik.
Felebbezés 30 nap alatt beadható.)

3. A kéményseprő iparról. (Hir-
dettetik. Felebbezni kívánók 30 nap
alatt élhetnek felebbeviteli jogukkal.)

A mely közérdeklő szabályrende-
letekre már most felhívjuk az illető
érdekeltek figyelmét.

(Elbocsátva. Bizonyos H. I. ne-
vezetű vármegyei őrhajdút, ki eltulaj-
donított amerikai útlevellel üzérke-
dett, az alispán f. hó 11-én hozott
határozatával a vármegye őrhajdúi szol-
gálatából elbocsátotta.

HIREK.

Dula Máté ur.

— junius 11.

Ivánkafalván Dula Máté lelkész
ur eltemetett egy Leszkay nevű em-
bert és épületes siri beszédét — mely
a tót nemzetiségi törekvésekben való
összetartásra ösztönző hallgatóit —
ezzel végezte: legyen neked könnyű
a tót föld.

Ivánkafalva pedig fekszik Magyar-
ország határain belül. Epen úgy ma-
gyar föld ez, mint akár Kecskemét,
vagy Bodrog-Szerdahely. Dula ur
azonban ezt nem akarja tudni. Hisz
Dula ur nem tanult földrajzot, se
közjogot; ő talán eszmélni tudása
első percétől kezdve a teológiával
foglalkozott és lehetséges, hogy abba
bolondult bele. Mert kétségtelen, hogy
ez az ur örült.

Szükséges tehát, hogy meghib-
bant agyszerkezetének szálait vala-
mely tébolyda kezelő orvosa gondozza
s hogy el legyen tiltva a siri beszé-
dek tartásától. Siri beszédet csak
rendes agyállománnyal bíró ember
tarthat — Dula ur pedig: ismétlem:
örült. Bujtassák tehát hozzátartozói
ez urat kényszerzubbonyba s csepeg-
tessenek koponyájára ötször annyi
vizet, mint amennyit más földi ha-
landónak szoktak.

Lehet, hogy Dula Máté ur
örült, csupán az elemi iskolai tanokat
felelte el, s nem ismeri Magyarország
határait. Ha így van a dolog, fogad-
janak hozzá preceptort, aki tanítsa
meg őt, hogy meddig terjednek Ma-
gyarország határai. És ha ezt megta-
nulta, adassék meg neki a tiszt: más
halandó lelki üdvére vigyázni és siri
beszédeket tartani.

Végre lehet, hogy Dula Máté ur
agitátor. Am az ő agitációjának szem-
mérmetlensége tullép a pánszláv agi-
tátorok impertinenciáján. Amit ő hir-
det: az nem modortalanságra és arro-
ganciára vall, de összeütözik a tör-
vények által szentesített közfelfogással.
Megtágadása kétségbevonhatlan tény-
nek, mit a közjog tanit. Rugdalódzás
precízozott jogállítás fixuma ellen.
Megtámadása Magyarország egységé-
nek.

Kétségtelen tehát, hogy Dula Máté
ur notórius gazember, nemesak egy-
szerűen agitátor. Ennek az urnak és
társainak tehát jó lesz idő előtt be-
tönni a száját minden lehető eszköz-
zel, nehogy eszébe jusson templomára
kitűzni a tót nemzeti lobogót(?) a
sárbatiport magyar trikollor helyett.

Vigyék a Lipótmezőre e hely
elég megtisztelő lesz reá nézve, mert
ez az ur viselkedésével méltóvá tette
személyét e diszes helyre. —th.

— Személyi hir. *Jekelfalussy*
Lajos es. és kir. altábornagy, közös
hadügyminiszteri osztályfőnök tegnap
este Sátoraljaujhelybe érkezett és ma
visszautazott Budapestre. Az altábor-
nagy *Juhász* Jenő ügyvéd vendége
volt.

— A kir. főügyész Sátoraljauj-
helyben. *Paksy* József kassai kir.
főügyész, a sátoraljaujhelyi ügyészi
hivatal szokásos megvizsgálása végett
tegnap délután Kassáról ideérkezett,

— **Évzáró önképzőkori ülés.** A sátoraljaujhelyi róm. kath. főgymnásium önképző köre a főgymnásium zenekarának és énekiskolájának közreműködésével június hó 15-én, vasárnap, délelőtt féltizenegy órakor a vármegyeháza nagytermében évzáró ülést tart. Az ünnepély műsora: 1. A savoyardok, nyitány. Offenbach. Előadja az ifj. zenekar. 2. Évzáró beszéd. Tartja Bakajsa Kornél Andor VIII. o. tanuló, az önképzőkör elnöke. 3. Jelentés az önképzőkör 1901—1902. tanévi munkásságáról. Szerkesztette és felolvassa Juhász Jenő VIII. o. tanuló, az önképzőkör főjegyzője, 4. „Régi nóta, híres nóta, ...” népdalegyveleg. Lányi. Előadja az ifj. férfikara. 5. Dalaim, Petőfi. Szavalja: Gombos Bertalan VIII. o. tanuló. 6. Poemes Hongrois, Hubay J. Hegedűn előadja Schön Géza VIII. o. tanuló, zongorán kíséri Maláresik Lajos IV. o. tanuló. 7. Honvagy, Zsaskovszky. Előadja az ifj. vegyeskara. 8. Előre Tóth Kálmántól. Szavalja Szilágyi János VIII. o. tanuló. 9. Édes vágynak, keringő. Fleischer. Előadja az ifj. zenekara. 10. Hazám, Lévyay. Szavalja Janovich Tibor II. o. tanuló. 11. Búcsú. Előadja az ifj. férfikara. 12. Rákóczy-induló. Énekli a főgymnásiumi ifjuság I. osztálya, kíséri az ifj. zenekar.

— **Nyilvános köszönet.** Zinner Henrik úr és neje abból az alkalomból, hogy szeretett Jolán leányuk örök frigrre lép völegényével és elköltözik otthonukból, jótékony adományokkal kívánván emlékeztetést tenni életük e jelentős eseményét, a „Szegény izr. iskolás gyermekeket segélyező egyesület” részére is küldötték 40 korona adományt. Fogadják érte az egylet nevében hálás köszönetemet. Kelt Sátoraljaujhelyben 1902 június 11. Kun Frigyes.

— **Egy érdekes multu festőművész** kereste fel szerkesztőségünket azon kérelmével, ajánlanánk őt a műpártoló közönség figyelmébe. Nem alamizsnát akar, hanem tisztességes munkával kéri megkeresni kenyerét. Neve *Butkievitz Tivadar*, lengyel; atyja ezredes volt 1831-ben a lengyel szabadságharcban Bem, Dembinszky és Visocky tábornokok alatt és 1848-ban szabadságharcunkban is részt vett. A fiu már gyermekkorában rendkívüli festőtalentumot árult el, de pályáját derékban kettészakította az 1863-diki lengyel forradalom. Megsebesülve fogságba esett és Szibériába hurcoltatott. Néhány hónapi rabság után mint közlegényt besorozták az orosz hadseregbe s résztvett a Kína és Perzsia ellen viselt háborúkban. Taskend bevételénél súlyos sebet kapott s egy évig kórházban feküdt. 12 évi katonáskodás után, mint kapitányt havi 50 rubel nyugdíjjal elbocsátották, de meghagyták neki, hogy térjen át az orosz vallásra. Odesszában telepedett le s a festőművészetnek élt. De már néhány hónap mulva megkapta az ukázt, hogy azonnal térjen át az orosz hitre, különben nyugdíját megvonják és számúzik Oroszországból. Ő megmaradt lengyelnek s ezért el kellett hagynia az országot. Egyideig Krakkóban élt és azóta hazánk városaiban jár-ke, munkát keresve; dolgozni szeret, csak akadjon munkája. Fest arcképeket, tájképeket üvegre, vászonra vagy fára. — **Lakása:** Wekerle-tér, Vörös-Ökör épület, az emeleten.

— **Sárospatakiak Széphalmon.** A sárospataki állami tanítóképző ifjúsága és az intézet tanárai e hó 8-án Széphalmon Kazinczy sirjánál és mauzoleumánál szép emlékkünnepet rendeztek, melyen az ünnepi beszédet **Eber Sándor** tanár mondta.

— **Nyári multság.** A városi kasszinó szokásos mindég kedves és látogatott nyári multságát e hó 21-én a „Nyul” kerthelyiségben fogja megtartani. A rendezőség élén **Dókus Gyula** elnök, dr. **Kossuth János** alelnök, **Mészáros István** háznagy, **Schveiger Aron** pénztáros és **Jurcsó Ágoston** jegyző állanak.

— **A rendőrkapitány ügye.** Arról az úgyról, amely vasárnap éjjel folyt le a rendőrkapitány közvetlen közbelépése folytán egy éjjeli utcai esemény folyamán, amelynek másik szereplője *Lefkovics Jakab* végzett kereskedelmi akadémiai tanuló, különféle hírforrásokkal találkoztunk, ugyanynyira, hogy erről ma tiszta és a valósághoz teljesen hű tudósítást közölni nem lehet. Mivel azonban az egész ügy vizsgálat tárgyát képezi, bevárjuk míg ez az eljárás a tényállást megállapíthatja, hogy azután nyugodt lelkiismerettel és az igazsághoz hiven hozzuk nyilvánosságra.

— **Köszönetnyilvánítás.** Zinner Henrik és neje sátoraljaujhelyi lakosok Jolánka leányuk férjhezmenetele alkalmából a sátoraljaujhelyi izr. nőegyletnek 40 koronát juttattak. Fogadják a nemes adakozók jétékony adományukért a sátoraljaujhelyi izr. nőegyletnek ez uton is kifejezett köszönetét *Teich Zsigmond* négy. elnök, dr. *Grosz Dezső* egyl. titkár.

— **A sárospataki ev. református egyházi énekkar** július hó 6-án Sárospatakon a Kossuth-kertben az énekkar alaptökejének gyarapítására jótékonycélú zártkörű nyári tánemulatságot rendez. Kezdeté d. u. 4 órakor.

— **Nyilvános számadás.** Legyes-Bényén e hó 1-én a r. k. templom építő bizottsága templomunk építési költségeinek fedezéséhez nyári tánemulatságot rendezett. Bevételé volt 205 korona 4 fillér, kiadása 78 k. 70 fill. Tiszta jövedelem 126 kor. 34 fill. volt. A szives felülfizetők fogadják hálás köszönetünket.

SZINHAZ.

* **Komjáthy János** szintársulata tegnap befejezte itten egy havi idejét. E nagyszerű, szép szezonnak méltó befejezése volt az utolsó két est, amelyről részletesebb tudósítást következő számunk közöl. Tegnap *Komlóssy Emmát* óriási lelkesedéssel ünnepelték, a *Lili*-ben bucsuzott a közönségtől, a virágkosarak és csokrok egész özönével árasztották el. Ő pedig művészte teljes pompájában ragyogott. Szünni nem akaró tapsvihár hívta még az előadás végén is lámpák elé őt és *Komjáthyt*, aki *Plinhard-t* játszta. A társulat egy része már megkezdte a szünetet és elutaztak a szélrózsa minden irányába. Azok, akik a homonnai három esti vendégszereplésen közreműködnek, ma délben Homonnára utaztak, ahol már ma este a *Zsábát* fogják előadni. Holnap pénteken nem lesz előadás Homonnán. Holnapután szombaton a *Pillangó kisasszony-t* játszsa ottan *Komlóssy Emma*, aki kedden Sátoraljaujhelyben is elragadó poézissal, gyönyörűen játszta meg és énekelte el a szerelmes japán lányasszony szomorú históriáját. Ez estén a *Becsület* színe kerül, ez a kedves, zamatos magyar vigjáték. Vasárnap lesz utolsó előadás, mikor ottan is a *Lili*-ben fog elbucsuzni *Komlóssy Emma* és a jeles társulat. *Komlóssy* csak szombaton délben utazik innen Homonnára.

TANÜGY.

— **Finevelő intézet (Convictus).** A sátoraljaujhelyi főgymnásiummal kapcsolatban finevelő intézetet rendezett be a piarista-ház főnöksége. Ezen intézmény a jövő 1902—3. tanévvel folytatólagosan életbe lép. Azon tanulók, akiknek neveltetése ezen konviktusban történik, tanárok felügyelete és tanulmányaikban azoknak vezetése mellett megy végbe. Azok a szülők, kik fiaikat pap-tanárok nevelésére és gondozására óhajtják bizni, minden bővebb felvilágosításért forduljanak *Horváth Sándor* sátoraljaujhelyi piarista házfőnökhöz, ki készen

ségesen tudósítja a konviktus feltételeiről.

— **Uj igazgató a polgári iskolában.** A sátoraljaujhelyi polgári leányiskola igazgatói tisztét, mint arról értesülünk, a közoktatásügyi kormány rendelkezéséből a jövő tanévtől kezdve *férfi tanerőre* fogják bizni.

— **Munkaerő szaporítás.** A válás és közoktatási miniszter a nagy munkahalmazra való tekintettel, a tanfelügyelőséghez segédmunkaerőt rendelt ki.

KÖZGAZDASÁG.

Az első sátoraljaujhelyi petroleum-finomító részvénytársaság közgyűlési jelentése.

Tisztelt közgyűlés!

Iparvállalatunk zárszámadásait van szerencsénk következő jelentésünk kíséretében előterjeszteni.

A multi alakuló közgyűlés határozata értelmében eszközöltük a felügyelő-bizottság közbejöttével a társulati vagyon leltárszerinti átvételét. A sátoraljaujhelyi takarékpénztárral a lezárolást megejtettük és rendeztük. A nevezett intézet beruházásra tett kövételését a teljesen befolyt részvénytőkéből kifizettük.

Tisztelt közgyűlés!

Nehéz körülmények közt kezdte meg iparvállalatunk működését. Minden irányban a kezdet nehézségeivel kellett küzdenünk. Helyzetünket súlyosbította a mostoha viszonyok mellett még az körülmény, hogy a mennyiség kontingentálására kötött egyezményt a finomítók felbontották és egymás ellen oly harcot kezdtek, melynek következményei el nem maradhattak.

Nehéz feladatot kellett tisztelt közgyűlés tejesíteni, de fáradhatlan munkássággal, a helyzet helyes felismerésével és megítélésével sikerült minden nehézséget leküzdenünk és finomítónknak oly pozíciót, gyártmányainknak oly hírnevet teremteni, mely alig al arányban azzal a csekélynek mondható differenciával, melyet a mérleg az elmúlt üzemen eredményeképpen a társulat terhére kimutat.

Az évközben megtanított bennünket a tapasztalat, hogy minő beruházást eszközöljünk vállalatunk prosperálásának és jövőjének biztosítására. Siettünk a három ujjab 15000 mm. ürtartalmu vastartány, egy előmelegítő paraffinprésgépezet felállításával, 10 darab 15 tonnás szállítási tartány beszerzésével és ki-ebb célszerű berendezés eszközzésével célunkat biztosítani.

Az üzemi kiadásokat, a mennyire az üzem háboríthatlan menete engedte, redukáltuk, óvatosan figyeltünk a bevételek és kiadások helyes arányára, és ha ennek dacára üzletünk veszteséggel zárult nem is annyira az üzlet menetének, mint annak a nehéz helyzetnek tulajdonítandó, melyet három évén át telepünkön a finomításhoz annyira szükséges vízmennyiség hiánya okozott. Ezen a hiányon is sikerült a legjobban és aránylag kevés költséggel segítenünk. Ma már telepünk egy bő vízforrással rendelkezik, mely hűtőinket vízzel dussan látja el.

Tisztelt közgyűlés!

A finomítók által oly vehemenciával megindított és folytatott versenyháboru f. é. május 1-e óta szünetel. Jogos a remény, hogy azt a harcot, melyet egy bizonyos cél érdekében indítottak, és arra óriási összegeket áldoztak, tovább nem folytatják, nem folytatják pedig azért, mert a küzdelem kinyújtásának ára nem állana többé arányban azzal az előnyvel, melyre a küzdő finomítók számítanak. Meg vagyunk arról győződve, hogy egy újabb küzdelmes év után a mennyiség aránylagos felosztása többé nem sikerülne, a finomítók nagyobb mennyiség feldolgozásával keresnének kárpótlást.

Az állandó normális állapotok biztosítására mi is készek vagyunk közreműködni és így meg kell tennünk azt a kijelentést, hogy a jelzett cél érdekében a finomítás nagyméretű kibővítési tervzetét szükség esetére el fogják ejteni.

Az elősoroltakból a tisztelt közgyűlés azt a megnyugtató biztosítást nyerheti, hogy helyes uton haladunk és hogy iparvállalatunk, mely ez idő szerint is 30 munkáscsaládnak ad tisztességes kenyeret, meg fogja hozni a befektetett tőke illő kamatját és a munka méltó jutalmát.

Tisztelt közgyűlés!

Az alapszabály az évzárlat határidejére nézve nem intézkedik elég világosan és félremagyarázásra ad alkalmat. Hogy ezt a jövőre kikérjük, az alapszabály 31-ik §-nak következő módosítását ajánljuk elfogadásra:

31-ik §. »Az üzletév vége április 30-ika. Ekkor zárszámadás és leltár készíttetik.«

Ezek után kérjük a zárszámadásokat a felügyelő bizottság jelentésének meghallgatása után jóváhagyni, a 13594 korona 45 fillér veszteség elvitelét elhatározni és a felmentvény megszavazását kérjük.

* **A gabonafélék szemszorulása.**

Köztudomású, hogy hazánk földjeinek tulnyomó részében gabonafélék termelnek, mert sajátos talaj- és klimatikus viszonyaink e növények termelésének kedveznek legjobban; de az is tudva van, hogy a folytonos gabonatermelés következtében földjeink legnagyobb része ki lett rabolva a foszforsav készletből, mert valamennyi növényi tápanyag között a foszforsavat veszik legnagyobb mértékbe igénybe, s mert a gabonaművek exportálásával nem lett kellő gondoskodás téve az iránt, hogy a foszforsav hiány megfelelő foszforsav import által rekompenzáltott volna. Ez állításainkat igazolandó, illetőleg az egyoldalú kimerülést bebizonyítandó, hivatkozunk ugyancsak a gabonamű növényekre, amelyek földjeinken megdülnek és szorult szemet adnak. Ismerve egyrészt a megdülés hátrányosságát, másrészt azon nehézséget, mely a szorult gabonaszem értékesítése körül merül fel, nem lesz nehéz kitalálni azon orvosszert sem, mely hivatva van a bajon segíteni. Földjeink foszforsav hiányát, vagy hogy úgy mondjuk, foszforsav éhségét, foszforsav import által kell pótolni, vagyis mesterséges uton, műtrágyák alakjában kell a talaj tápanyag egyensúlyát biztosítani. E célra legjobban megfelel a szuperfoszfát, amelynyiben a vízben könnyen oldható foszforsavat tartalmazván, a növényzet által könnyen fel is vehető. Alkalmazandó mennyiségét egyrészt a követett vetésforgó, illetve a termelt növények minémisége szabályozza, másrészt a földnek termőképessége felvehető foszforsav tartalma. De miután ez utóbbi ténynek kiderítése csak hosszadalmas és költséges vegyelmezés által állapítható meg, sokkal helyesebb ha azt mellőzzük s helyette a gyakorlat által már jónak és helyesnek ísmert azon eljárást követjük, hogy kat. holdanként a kalászosok alá 150—200 kg.-ot, kapások alá 200—220 kg.-ot szórunk el. Ha bizonyos rendszerességgel alkalmazzuk e trágyázási módszert éveken keresztül, úgy helyreállítván a talajerő-egyensúlyt, nem kell majd attól tartanunk, hogy a gabonafélék szemszorulása bekövetkezik még tulságos torró nyári időben sem, mert a gabonának elég ideje lesz a megerősödére és s így nagyobb ellentálló képességgel fog birni a nagy meleggel szemben.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

F. K. Várjuk minél előbb.

Munkatárs. A homonnai tudósítást szívesen vesszük.

Színész. Utána küldtük.

Kiadó tulajdonos: **Ehler Gyula.**

— Évzáró önképzőköri ülés. A sátoraljai helyi róm. kath. főgymnásium önképző köre a főgymnásium zenekarának és énekiskolájának közreműködésével június hó 15-én, vasárnap, délelőtt feltizenegy órakor a vármegyeháza nagytermében évzáró ülést tart. Az ünnepély műsora: 1. A savoyardok, nyitány. Offenbach. Előadja az ifj. zenekar. 2. Évzáró beszéd. Tartja Bakajcsa Kornél Andor VIII. o. tanuló, az önképzőkör elnöke. 3. Jelentés az önképzőkör 1901—1902. tanévi munkásságáról. Szerkesztette és felolvassa Juhász Jenő VIII. o. tanuló, az önképzőkör főjegyzője, 4. „Régi nóta, híres nóta, ... népdalegyveleg. Lányi. Előadja az ifj. férfikara. 5. Dalaim, Petőfi. Szavalja: Gombos Bertalan VIII. o. tanuló. 6. Poemes Hongrois, Hubay J. Hegedűn előadja Schön Géza VIII. o. tanuló, zongorán kíséri Maláresik Lajos IV. o. tanuló. 7. Honvágy, Zsaskovszky. Előadja az ifj. vegyeskara. 8. Előre Tóth Kálmántól. Szavalja Szilágyi János VIII. o. tanuló. 9. Édes vágyak, keringő. Fleischer. Előadja az ifj. zenekara. 10. Hazám, Lévy. Szavalja Janovich Tibor II. o. tanuló. 11. Búsú. Előadja az ifj. férfikara. 12. Rákóczy-induló. Énekli a főgymnásiumi ifjuság I. osztálya, kíséri az ifj. zenekar.

— Nyilvános köszönet. Zinner Henrik úr és neje abból az alkalomból, hogy szeretett Jolán leányuk örök frigré lép völegényével és elköltözik otthonukból, jótékony adományokkal kívánván emlékeztetést tenni életük e jelentős eseményét, a „Szegény íz. iskolás gyermekeket segélyező egyesület” részére is küldöttek 40 korona adományt. Fogadják érte az egylet nevében hálás köszönetemet. Kelt Sátoraljai helyben 1902 június 11. Kun Frigyes.

— Egy érdekes multu festőművész kereste fel szerkesztőségünket azon kérelmével, ajánlanánk őt a műpártoló közönség figyelmébe. Nem alamizsnát kér, hanem tisztességes munkával akarja megkeresni kenyerét. Neve *Butkievitz Tivadar*, lengyel; atyja ezredes volt 1831-ben a lengyel szabadságharcban Bem, Dembinszky és Visocky tábornokok alatt és 1848-ban szabadságharcunkban is részt vett. A fiu már gyermekkorában rendkívüli festőtalentumot árult el, de pályáját derékban kettészakította az 1863-diki lengyel forradalom. Megsebesülve fogságba esett és Szibériába hurcoltatott. Nehány hónapi rabság után mint közlegényt besorozták az orosz hadseregbe s résztvett a Kína és Perzsia ellen viselt háborúkban. Taskend bevételénél súlyos sebet kapott s egy évig kórházban feküdt. 12 évi katonáskodás után, mint kapitányt havi 50 rubel nyugdíjjal elbocsátották, de meghagyták neki, hogy térjen át az orosz vallásra. Odesszában telepedett le s a festőművészetnek élt. De már néhány hónap mulva megkapta az ukázt, hogy azonnal térjen át az orosz hitre, különben nyugdíját megvonják és számúzik Oroszországból. Ő megmaradt lengyelnek s ezért el kellett hagynia az országot. Egyideig Krakkóban élt és azóta hazánk városaiiban jár-ke, munkát keresve; dolgozni szeret, csak akadjon munkája. Fest arcképeket, tájképeket üvegre, vászonra vagy fára. — Lakása: Wekerle-tér, Vörös-Ökör épület, az emeleten.

— Sárospatakiak Széphalmon. A sárospataki állami tanítóképző ifjúsága és az intézet tanárai e hó 8-án Széphalmon Kazinczy sírjánál és mauzóleumánál szép emlékünnepet rendeztek, melyen az ünnepi beszédet *Eber Sándor* tanár mondta.

— Nyári mulatság. A városi kaszinó szokásos mindég kedves és látogatott nyári mulatságát e hó 21-én a „Nyul” kerthelyiségben fogja megtartani. A rendezőség élén *Dókus Gyula* elnök, *dr. Kossuth János* alelnök, *Mészáros István* háznagy, *Schveiger Áron* pénztáros és *Jurcsó Ágoston* jegyző állanak.

— A rendőrkapitány ügye. Arról az ügyről, amely vasárnap éjjel folyt le a rendőrkapitány közvetlen közbelépése folytán egy éjjeli utcai esemény folyamán, amelynek másik szereplője *Lefkovicz Jakab* végzett kereskedelmi akadémiai tanuló, különféle hírforrásokkal találkoztunk, ugyanarra, hogy erről ma tiszta és a valósághoz teljesen hű tudósítást közölni nem lehet. Mivel azonban az egész ügy vizsgálat tárgyát képezi, bevárjuk míg ez az eljárás a tényállást megállapíthatja, hogy azután nyugodt lelkiismerettel és az igazsághoz hiven hozzuk nyilvánosságra.

— Köszönetnyilvánítás. Zinner Henrik és neje sátoraljai helyi lakosok Jolánka leányuk férjhezmenetele alkalmából a sátoraljai helyi íz. négyülethez 40 koronát juttattak. Fogadják a nemes adakozók jótékony adományukért a sátoraljai helyi íz. négyületnek ez uton is kifejezett köszönetét *Teich Zsigmondné* egyl. elnök, *dr. Grosz Dezső* egyl. titkár.

— A sárospataki ev. református egyházi énekkar július hó 6-án Sárospatakon a Kossuth-kertben az énekkar alaptökejének gyarapítására jótékonyul zártkörű nyári tánemulást rendez. Kezdeté d. u. 4 órakor.

— Nyilvános számadás. Legyező-Bényén e hó 1-én a r. k. templom építő bizottsága templomunk építési költségeinek fedezéséhez nyári tánemulást rendezett. Bevétele volt 205 korona 4 fillér, kiadása 78 k. 70 fill. Tiszta jövedelem 126 kor. 34 fill. volt. A szíves felülfizetők fogadják hálás köszönetünket.

SZINHAZ.

* *Komjáthy János* színtársulata tegnap befejezte itten egy havi idejét. E nagyszerű, szép szezonnak méltó befejezése volt az utolsó két est, amelyről részletesebb tudósítást következő számunk közöl. Tegnap *Komlóssy Emmá* óriási lelkesedéssel ünnepezték, a *Lili*-ben bucsuzott a közönségtől, a virágkosarak és csokrok egész özőnével árasztották el. Ő pedig művésze teljes pompájában ragyogott. Szünni nem akaró tapsvihár hívta még az előadás végén is lámpák elé őt és *Komjáthyt*, aki *Plinhard*-t játszta. A társulat egy része már megkezdte a szünetet és elutaztak a szélrózsa minden irányába. Azok, akik a homonnai három esti vendégszereplésen közreműködnek, ma délben Homonnára utaztak, ahol már ma este a *Zsábát* fogják előadni. Holnap pénteken nem lesz előadás Homonnán. Holnapután szombaton a *Pillangó kisasszony*-t játszza ottan *Komlóssy Emma*, aki kedden Sátoraljai helyben is elragadó poézissal, gyönyörűen játszta meg és énekelte el a szerelmes japán lányasszony szomorú történetét. Ez estén a *Becsület* is színre kerül, ez a kedves, zamatos magyar vígjáték. Vasárnap lesz utolsó előadás, mikor ottan is a *Lili*-ben fog elbucsuzni *Komlóssy Emma* és a jeles társulat. *Komlóssy* csak szombaton délben utazik innen Homonnára.

TANÜGY.

— Finevelő intézet (Convictus.) A sátoraljai helyi főgymnásiummal kapcsolatban finevelő intézetet rendezett be a piarista-ház főnöksége. Ezen intézmény a jövő 1902—3. tanévvel folytatólagosan életbe lép. Azon tanulók, akiknek neveltetése ezen konviktusban történik, tanárok felügyelete és tanulmányaikban azoknak vezetése mellett megy végbe. Azok a szülők, kik fiaikat pap-tanárok nevelésére és gondozására óhajtják bizni, minden bővebb felvilágosításért forduljanak *Horváth Sándor* sátoraljai helyi piarista házfőnökhöz, ki késze-

ségesen tudósítja a konviktus feltételeiről.

— Uj igazgató a polgári iskolában. A sátoraljai helyi polgári leányiskola igazgatói tisztét, mint arról értesülünk, a közoktatásügyi kormány rendelkezéséből a jövő tanévtől kezdve férfi tanőre fogják bizni.

— Munkaerő szaporítás. A válás és közoktatási miniszter a nagy munkahalmazra való tekintettel, a tanfelügyelőséghez segédmunkaerőt rendelt ki.

KÖZGAZDASÁG.

Az első sátoraljai helyi petroleum-finomító részvénytársaság közgyűlési jelentése.

Tisztelt közgyűlés!

Iparvállalatunk zárszámadásait van szerencsénk következő jelentésünk kíséretében előterjeszteni.

A multi alakuló közgyűlés határozata értelmében eszközöltük a felügyelő-bizottság közbejöttével a társulati vagyon leltárszerinti átvételét. A sátoraljai helyi takarékpénztárral a lezárolást megejtettük és rendeztük. A nevezett intézet beruházásra tett kövételését a teljesen befolyt részvénytőkéből kifizettük.

Tisztelt közgyűlés!

Nehéz körülmények közt kezdte meg iparvállalatunk működését. Minden irányban a kezdet nehézségeivel kellett küzdenünk. Helyzetünket súlyosbította a mostoha viszonyok mellett még az körülmény, hogy a mennyiség kontingentálására kötött egyezményt a finomítók felbontották és egymás ellen oly harcot kezdtek, melynek következményei el nem maradhattak.

Nehéz feladatot kellett tisztelt közgyűlés tejesíteniük, de fáradhatlan munkássággal, a helyzet helyes felismerésével és megítélésével sikerült minden nehézséget leküzdenünk és finomítónknak oly pozíciót, gyártmányainknak oly hírnevet teremteni, mely alig ál arányban azzal a csekélynek mondható differenciával, melyet a mérleg az elmúlt üzemi eredményeképpen a társulat terhére kimutat.

Az évközben megtanított bennünket a tapasztalat, hogy minő beruházást eszközöljünk vállalatunk prosperálásának és jövőjének biztosítására. Sitűnk a három ujjban 15000 mm. irtartalmu vastartány, egy előmelegítő paraffinprésgépezet felállításával, 10 darab 15 tonnás szállítási tartány beszerzésével és ki-ebb célszerű berendezés eszközzésével célunkat biztosítani.

Az üzemi kiadásokat, a mennyire az üzem háboríthatlan menete engedte, redukáltuk, óvatosan figyeltünk a bevételek és kiadások helyes arányára, és ha ennek dacára üzletünk veszteséggel zárult nem is annyira az üzlet menetének, mint annak a nehéz helyzetnek tulajdonítandó, melyet három évén át telepünkön a finomításhoz annyira szükséges vízmennyiség hiánya okozott. Ezen a hiányon is sikerült a legjobban és aránylag kevés költséggel segítenünk. Ma már telepünk egy bő vízforrással rendelkezik, mely hűtőinket vízzel dussan látja el.

Tisztelt közgyűlés!

A finomítók által oly vehemenciával megindított és folytatott versenyháboru f. é. május 1-e óta szünetel. Jogos a remény, hogy azt a harcot, melyet egy bizonyos cél érdekében indítottak, és arra óriási összegeket áldoztak, tovább nem folytatják, nem folytatják pedig azért, mert a küzdelem kinyújtásának ára nem állana többé arányban azzal az előnyvel, melyre a küzdő finomítók számítanak. Meg vagyunk arról győződve, hogy egy újabb küzdelmes év után a mennyiség aránylagos felosztása többé nem sikerülne, a finomítók nagyobb mennyiség feldolgozásával keresnének kárpótlást.

Az állandó normális állapotok biztosítására mi is készek vagyunk közreműködni és így meg kell tennünk azt a kijelentést, hogy a jelzett cél érdekében a finomítás nagyméretű kibővítési tervét szükség esetére elfogadják ejteni.

Az elősoroltakból a tisztelt közgyűlés azt a megnyugtató biztosítást nyerheti, hogy helyes uton haladunk és hogy iparvállalatunk, mely ez idő szerint is 30 munkáscsaládnak ad tisztességes kenyeret, meg fogja hozni a befektetett tőke illő kamatját és a munka méltó jutalmát.

Tisztelt közgyűlés!

Az alapszabály az évzárlat határidejére nézve nem intézkedik elég világosan és félremagyarázásra ad alkalmat. Hogy ezt a jövőre kikérüljük, az alapszabály 31-ik §-nak következő módosítását ajánljuk elfogadásra:

81-ik §. »Az üzletév vége április 30-ika. Ekkor zárszámadás és leltár készíttetik.«

Ezek után kérjük a zárszámadásokat a felügyelő bizottság jelentésének meghallgatása után jóváhagyni, a 13594 korona 45 fillér veszteség elővitelét elhatározni és a felmentvény megszavazását kérjük.

* **A gabonafélék szemszorulása.** Köztudomású, hogy hazánk földjeinek tulnyomó részében gabonafélék termelődnek, mert sajátos talaj- és klimatikus viszonyaink e növények termelésének kedveznek legjobban; de az is tudva van, hogy a folytonos gabonatermelés következtében földjeink legnagyobb része ki lett rabolva a foszforsav készletből, mert valamennyi növényi tápanyag között a foszforsavat veszik legnagyobb mértékbe igénybe, s mert a gabonaművek exportálásával nem lett kellő gondoskodás téve az iránt, hogy a foszforsav hiány megfelelő foszforsav import által rekompenzáltató volna. Ez állításainkat igazolandó, illetőleg az egyoldalú kimerülést bizonyítandó, hivatkozunk ugyancsak a gabonamű növényekre, amelyek földjeinken megdőlnek és szorult szemet adnak. Ismerve egyrészt a megdülés hátrányosságát, másrészt azon nehézséget, mely a szorult gabonaszem értékesítése körül merül fel, nem lesz nehéz kitalálni azon orvosszert sem, mely hivatva van a bajon segíteni. Földjeink foszforsav hiányát, vagy hogy úgy mondjuk, foszforsav éhségét, foszforsav import által kell pótolni, vagyis mesterséges uton, műtrágyák alakjában kell a talaj tápanyag egyensúlyát biztosítani. E célra legjobban megfelel a szuperfoszfát, amelyben a vízben könnyen oldható foszforsavat tartalmazván, a növényzet által könnyen fel is vehető. Alkalmazandó mennyiségét egyrészt a követett vetésszám, illetve a termelt növények minéműsége szabályozza, másrészt a földnek termőképessége vagyis felvehető foszforsav tartalma. De miután ez utóbbi ténynek kiderítése csak hosszadalmas és költséges vegyelmezés által állapítható meg, sokkal helyesebb ha azt mellőzzük s helyette a gyakorlat által már jónak és helyesnek ismert azon eljárást követjük, hogy kat. holdanként a kalászosok alá 150—200 kg.-ot, kapások alá 200—220 kg.-ot szórunk el. Ha bizonyos rendszerességgel alkalmazzuk e trágyázási módszert éveken keresztül, úgy helyreállítván a talajerő-egyensúlyt, nem kell majd attól tartanunk, hogy a gabonafélék szemszorulása bekövetkezik még tulságos forró nyári időben sem, mert a gabonának elég ideje lesz a megerősödésre és s így nagyobb ellentálló képességgel fog bírni a nagy meleg szemben.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

F. K. Várjuk minél előbb.

Munkatárs. A homonnai tudósítást szívesen vesszük.

Színész. Utána küldtük.

Kiadó tulajdonos: **Éhler Gyula.**

H I R D E T É S E K.

Egyedül valódi angol Thierry A. gyógyszerész **BALZSAMA**

közegészségileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

E balzsam belsőleg és külsőleg használ. Ez: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek, minden kóros állapotaiban, enyhíti a hurutot, megszünteti a köpetet, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legrégebb bajokból is. 2. Kitűnő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a váltólázot. 4. Meglepően gyógyítja a máj, a gyomor s a bélbetegségeket, különösen a gyomor, szélgyörcsöt. 5. Szeliden mozditja elő a székelést s a vértisztulást, javítja az étvágyat s szabadítja a buskomorságtól s a hypochondriától, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatot tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájróhadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbűffögést, a száznak s a gyomornak bűzét. 7. Külsőleg csodálatos gyógyhatással bír a sebekre, új és régi forradásokra, orbáncz, kiütés, varak, megfagyott s megégett tagokra, orvász, kiütés, varak, megfagyott s megégett tagokra, fül-fájalmat stb. **Vigyázzunk tehát a zöld védjegyre amely itt fent látható.**

A hol balzsamom nincs raktáron, onnan rendeljék meg közvetlenül nálam s címezétek: **An die Schutzengel-Apotheke des**

A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Az utazástól legjobban megóv a győrből megrendelés eredeti cartonos üvegekben, melyek Ausztria-Magyarország minden postaállomásra bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveggel **4 koronáért**. Bosznia és Hercegovina részére 12 kis vagy 6 dupla üveggel **4 kor. 50 fillérért** küldetnek meg. Kevesebb mint 12 kis vagy 6 dupla üveg nem küldetik. — Szétküldés előre fizetés, vagy az összeg utánvétele mellett történik.

Miért szenved ön? Holott biztos reményt nyújtanak önnek a leg-
avultabb seb gyógyítására is és csaknem mindig
a legfájdalmasabb és veszedelmes műtet, sőt amputációt is kikerülheti a

Thierry A. gyógyszerész valódi

Százlevelűrózsa-kenőcs

alkalmazásával, mely a sebek gyógyításában, valamint a fájdalmak enyhítésében utólérhetetlen. Valódi százlevelűrózsa-kenőcsöt alkalmaznak: a betegégyes nők fájós mellére, a tej lefolyás szorulásánál, a mellkeményedésnél, az orbáncznál s mindenféle régi bajnál, tatóngó láb-sebeknél, a sósosznál, dagadt lábknál sőt a csontszunál is; továbbá vágott-, szurási-, lő-és zúzott sebeknél; idegen testeknek, mint üveg és faszálka, homok, serét, tövis stb. kihúzására; minden kelés, kinövés, pokolvar és új képződéseknél, sőt még a ráknál; az új- és körömméregnél, hólyagoknál, sebesült lábknál, mindenféle égésbenél, megfagyott tagoknál, a hosszú fekvés által feltárt bőrnél, nyakdaganatnál, vérkeleknél és fülfolysókknál stb.

A szállítás kizárólag az összeg előre küldése vagy utánvételezése mellett eszközölthetik. Két tégely csomagolással, beleértve a postai csomagolás díját **3 kor. 50 fillér**. Számos eredeti bizonyítvány rendelkezésre áll. Mindenki óvakodjék a hatáskülső hamisításoktól és jó arra ügyelni, hogy ha a tégelybe be van-e égetve a „Thierry Adolf Limitet angyalgógyszernek Pregrada” védjegye.

Persan Cacao

Könnyen emészthető, igen kellemes ízű vastartalmu ideg erősítő és vértképző tápszer. Az összes orvos tanárok által kitűnően ajánlva. Abauj, Borsod, s Zemplén-vármegyék egyedüli főraktára.

Widder Gyula gyógyszerésznél Saujhely.
Kapható az összes gyógyszertárakban.

Hirdetmény.

Az első sátoralja-ujhelyi petroleum finomító részvénytársaság tisztelt részvényeseit folyó hó 29-én délelőtt 9 órakor a sátoralja-ujhelyi takarékpénztár tanácsstermében tartandó

rendes évi közgyűlésre
tisztelttel meghívom.

Sátoralja-Ujhely, 1902. évi június 6-án.

Dókus Gyula,
társulati elnök.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
2. A zárszámadások betérjesztése.
3. Alapszabály módosítás.
4. Felmentvény megadás.
5. Egy felügyelő-bizottsági tag választása.

Mc Cormick Harvesting Machine-Company.

(Chicagói aratógépgyár.)

Kéveköto aratógép.
Fűkaszálógép.
Köszörükészülék

„Daisy” marokkrakó aratógép.
Szénagyűjtő gereblye és
Kévekötofonal

gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte.
Olcsó tartalékreszek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!
WILLIAM J. STILLMAN Évi termelés: **BUDAPEST,**
igazgató. 362000 gép. V. kerület, Váci-ut 30. szám.

Épületek, ingóságok, termények

tűz- és jégkár elleni biztosítására,

továbbá: élet- és járadék biztosítások felvételére

ajánlkozik:

az Első Magyar Általános Biztosító Társaság

kerületi ügynöksége

S.-A.-UJHELYBEN, a „Zemplén” kiadóhivatalában.